

Teken- en
schilderclub

STREEKNIEUWS

De Goudse Streek
De Goudse Streek

JUNI, JULI,
AUGUSTUS
2017

Kunsthandel en lijstenmakerij Hokken op de Lange Tiendeweg 86 in Gouda heeft toegezegd dat leden van "De Goudse Streek" een korting van 20% op inlijstwerk krijgen.

Dus laat je bij hem iets inlijsten, zeg dan, dat je van "De Goudse Streek" bent.

TT- Agnietenkapel 2017

dinsdag 5 tot en met zaterdag 9 september

Zie het tijdschema en de aanwijzingen in het artikel over de tentoonstelling en het tableau

Het wordt beslist weer:

Een lust voor het oog.

TEKEN- EN SCHILDERCLUB "DE GOUDSE STREEK"

Opgericht 20 september 1973

www.degoudsestreek.nl

Atelier:

Nelson Mandela Centrum
Bernadottelaan 79
2806 JM Gouda
Tel: 06-12377594
(alleen tijdens de openingstijden)

Secretariaat:

Hilde Laan
Molenmeesterslag 25
2805 GX Gouda
Tel.: 0182-522170
E-mail: Hilde_Laan@hotmail.com

Giro:

IBAN: NL95 INGB 0002 2222 29
t.n.v.:
"De Goudse Streek"
Molenmeesterslag 25
2805 GX Gouda

Openingstijden atelier:

Dinsdag 19.30 - 22.00 uur
Woensdag 11.00 - 15.30 uur
Donderdag 19.30 - 22.00 uur

Tijdens de avondopening wordt de balie van het NMC tot 20.00 uur **op vrijwillige basis bij toerbeurt** bezet door een aanwezig lid van "De Goudse Streek".

Kom je later, dan moet je bij de ingang even bellen naar het atelier. Zet dus het ateliernummer in je mobiele telefoon!!

Redactiecommissie:

Jasper Westra
jlevc.westra@gmail.com

Koos Los
koosenhelene@hetnet.nl

Harma Bakker
r.h.bakker@live.nl

Inleveren van kopij voor
volgende "Streeknieuws"

vóór: 15 augustus 2017

(lettertype: Arial, grootte 11)

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave.....	4
Voorzitterstreken.....	5
Wat er komt.....	6
Buitenschilderen bij natuurmuseum "De Wielewaal" in Lopik.....	6
De derde donderdag in juni.....	6
Buiten schilderen bij Toos aan de plas.....	6
Expositie in de Agnietenkapel.....	7
Tableau 2017, een toelichting op "Wereldbeeld".....	8
Gezellige avond/jaarijks etentje, een enquête.....	9
Wat er was.....	9
Verslag bezoek aan Museum GoudA.....	9
Verslag workshop Roos van der Meijden.....	10
Lezing Gustav Klimt door Pim Brinkman.....	12
Lezing Gustav Klimt door Pim Brinkman, een toelichting.....	12
Fotocollage derde donderdag in april.....	13
Fotocollage derde donderdag in mei.....	14
Verslag Workshop Josefien.....	14
Verslag bezoek aan Panorama Mesdag en Pulchri studio.....	14
Verslag Workshop Naakt o.l.v. Gerrit.....	16
Wat je nog meer wil of moet weten.....	17
Algemene Ledenvergadering 2017.....	17
Besluitenlijst 2017.....	17
Financieel Verslag.....	17
De "Doorgeefpen" van Henk Vink.....	17
Gebruik van onze website.....	18
Tips en trucs.....	19
De Gulden Snede.....	19
Galerie Hoek 29.....	20
De Sixtijnse kapel.....	20
Beeldengalerij "Het Depot" in Wageningen.....	21
"Rumoer in de stad", in het Gemeentemuseum te Den Haag.....	21
Agenda en verjaardagen.....	23
Agenda.....	23
Verjaardagen.....	23

Voorzitterstreken

Het voorjaar zat voor de buitenschilders niet echt mee. We moesten de geplande buitenschilderdag in "De Wielewaal" laten vervallen en de alternatieve datum was inmiddels bezet. Er is nu een nieuwe datum ingepland: maandag 12 juni, dus teken in en geniet nu al van de voorpret.

Ondanks de tegenslag op het gebied van buiten schilderen hebben we de afgelopen maanden weer mooie leerzame lessen, workshops, twee museumbezoeken en een kunstlezing kunnen volgen. Alle verslagleggers heel erg bedankt. Voor de deelnemers leuk om te lezen en informatief voor iemand die na het lezen denkt: "Daar doe ik de volgende keer ook aan mee".

Met een grote groep deelnemers brachten we bezoeken aan de expositie van Floris Arntzenius in Museum Gouda en aan Panorama Mesdag en de Pulchri studio in Den Haag. De rondleidingen bij zowel "Floris" als ook bij het "Panorama" waren meer dan voortreffelijk. De afsluitende lunch bij Pulchri Studio maakte die dag tot een waar feestje. Museumcommissie bedankt en het "smaakt" naar meer.

Verder was er de afgelopen periode een lezing door de kunsthistoricus Pim Brinkman. Dit keer over de Oostenrijker Gustav Klimt. Dat Klimt nog steeds een gevierd schilder is, blijkt wel uit het feit dat dit voorjaar een schilderij van hem in Londen bij een veiling voor 56 miljoen euro is verkocht. De avond werd prima bezocht en we hebben genoten van een boeiende lezing met weer veel achtergrondinformatie. Pim heel erg bedankt.

De eerste van de drie workshops van de afgelopen twee maanden werd verzorgd door gastdocente Roos van der Meijden. Daarnaast kwamen ook onze twee vaste docenten Josefien Versteeg en Gerrit van der Beek. Roos van de Meijden verzorgde een leerzame dag waarin het onderwerp "Stofuitdrukking" centraal stond. De deelnemers waren zonder uitzondering enthousiast over het gebodene en de resultaten.

Josefien verzorgde aan de hand van een door de deelnemers geleverd en door haar afgedrukte foto

een bijzonder leuke workshop. De foto moest zwart/wit worden ingeschilderd en daarna verwerkt tot sjabloon. Met dat sjabloon maakten we het uiteindelijke portret. Een leuke techniek met een mooi en verrassend eindresultaat.

Gerrit verzorgde de workshop "Naaktmodel". Altijd een uitdaging, omdat spieren en de daar bijbehorende lichaamsvormen goed zichtbaar zijn. Dus als je ergens goed moet leren kijken is het wel bij het schetsen/schilderen van een naakt. Als iemand je daar op kan wijzen en individueel mee kan begeleiden is het Gerit wel. Hij ziet precies wat er niet klopt. Een bijzonder leerzame workshop.

Verder was er de derde donderdag in mei onze vaste modelavond. In juni zal er nog een model zijn. In verband met de vakanties is er in de maanden juli en augustus geen model op de derde donderdag maar niets weerhoudt je ervan om elkaar eens te schilderen of een zelfportret te maken.

Het is nog ver weg, maar de commissie voor de gezellige avond wil graag uw voorkeuren weten. Hiervoor is ene kleine enquête gemaakt. Graag je aandacht hiervoor.

Ja en dan ook nog de expositie in de Agnietenkapel. Dat wordt zeker weer een van de hoogtepunten. Je doet natuurlijk mee, dit zowel met een themadoekje en recent eigen werk. Ik kijk er weer naar uit. Zie nogmaals de aanwijzingen voor het tableau en het artikel over de TT in de Agnietenkapel.

Ik wens een ieder een fijne vakantie en vergeet niet wat schilderspullen mee te nemen. Een aantal vakantiekrabbels in een schetsboek is nog steeds erg leuk en heel persoonlijk. Of denk bij het maken van dat ene unieke fotomoment aan het schilderij, dat je vervolgens van gaat maken.

Koos

Wat er komt

Buitenschilderen bij natuurmuseum "De Wielewaal" in Lopik

Maandag 12 juni 2017 van 10.00-15.00 uur

Helaas in mei vervallen in verband met de weersverwachting. Maar nu een nieuwe kans om op dit unieke plekje te schilderen. Het natuurmuseum "De Wielewaal" in een voormalige boerderij geeft een blik op de prachtige en gevarieerde natuur van Het Groene Hart.

Het centrum heeft een prachtige collectie opgezette dieren. Bijna alle opgezette dieren en vogels zijn slachtoffer van het verkeer. Met muurschilderingen zijn de opgezette vogels en dieren weer terug in hun unieke omgeving. Hiermee wordt een sfeervol beeld gegeven van de rijke natuur in deze omgeving. Inmiddels is de verzameling zo ver uitgebreid dat er verschillende expositieruimtes zijn waar de vogels en dieren bewonderd kunnen worden.

Op het terras kun je er genieten van een kop koffie of thee met eigengebakken koek of een heerlijke lunch met een prachtig uitzicht op de boerentuin. Je wordt aangenaam verrast door de oude gewassen

en de wisselende bloemenpracht gedurende de seizoenen.

Op het complex zelf zijn overal prachtige plekjes te vinden. Bovendien zijn er ook veel mooie doorkijkjes naar de omgeving. Een uniek centrum om er buiten te schilderen.

Voor de koffie, thee en lunch wordt gezorgd. De bijdrage daarvoor is €5,- over te maken op rekening van de penningmeester.

Intekenen in het atelier. Gaat alleen door bij goed weer.

Vertrek bij NMC om 09.30 uur.
(tip: maak onderling afspraken om met elkaar mee te rijden!!!!)

Koos Los

De derde donderdag in juni

Donderdag 15 juni

Zoals gebruikelijk is er deze avond weer een model. Naar hartenlust vrij tekenen en/of schilderen.

In de zomermaanden juli en augustus is er geen model. Maar natuurlijk kun je ook onderling afspreken om elkaar te tekenen of schilderen.

Ook wellicht een goede gelegenheid om eens een zelfportret te maken of teken je linkerhand eens na. (als je rechts bent).

Buiten schilderen bij Toos aan de plas

Donderdag 29 juni van 10.00-15.00 uur

Een mooie locatie, een fraaie tuin met veel struiken en bloemen, mooie spiegelingen in het water, zicht op een steiger met bootjes, met een beetje geluk een blauwe lucht met prachtige wolken, collegiale gezelligheid en natuurlijk lekker schilderen. Dat zijn de ingrediënten die klaar liggen om geconsumeerd te worden op donderdag 29 juni bij Toos aan de plas.

Intekenen uiterlijk 27 juni op de intekenlijst in het atelier. Maximaal 15 personen. Voor de koffie en lunch wordt gezorgd.

Koos

Schilderen bij Toos aan de plas.

Expositie in de Agnietenkapel

dinsdag 5 tot en met zaterdag 9 september 2017

Het duurt nog meer dan drie maanden maar nu toch al de informatie over onze jaarlijkse grote expositie in de Agnietenkapel. Het is het "visitekaartje" van ons als "Goudse Streek" en daarmee willen we natuurlijk ook dit jaar weer goed voor de dag komen.

Doel van de expositie is aan Gouda en omgeving te laten zien wat we als "Goudse Streek" op artistiek en creatief gebied in huis hebben. Dit niet alleen in de vorm van de tentoongestelde schilderijen maar ook in de uitstraling en met welk plezier we het doen. Dat we een club zijn voor iedereen, van zowel beginners als gevorderden en dat we daarbij, naast de lessen door onze docenten, elkaar zoveel mogelijk steunen en stimuleren. Bovendien willen we natuurlijk weer enige nieuwe leden voor onze vereniging werven. Daarom ontvangt u tijdig voor de tentoonstelling een "elektronische flyer" die u naar vrienden en bekenden kunt sturen. Dit met de vraag deze weer verder door te mailen naar belangstellenden. Ook gaan er persberichten uit en zullen we bij de Agnietenkapel voor publiciteit zorgen. Bovendien maken we ook nog een nieuwe papieren flyer.

U begrijpt dat er voor zo'n grote expositie heel wat komt kijken. Zeker als we elke keer weer het voorgaande jaar willen overtreffen. In de eerste plaats moeten er, als het enigszins mogelijk is, door zoveel mogelijk leden, recent en representatief werk worden aangeboden. En als we voor ons kunstwerk het werk van een collega-kunstenaar als voorbeeld hebben genomen dan vermelden we dit natuurlijk.

Het tableau

Ook willen we dit jaar weer een gezamenlijk tableau verzorgen. Nu met het themaonderwerp "Wereldbeeld". Hiertoe stelt de vereniging, voor degene die daaraan meedoet, gratis een doekje van 40x40 cm beschikbaar. Wel even inschrijven zodat we weten hoeveel schilderijen we kunnen verwachten. Let er wel op dat speciaal dit beschikbaar gestelde doekje met afgeronde randen en van een speciale dikte wordt gebruikt. Het mag met acryl of olieverf worden beschilderd.

Indien er geen gegadigde voor het totale tableau is willen we de doekjes weer ter verkoop aanbieden, waarbij de opbrengst ten goede komt aan de vereniging. Mocht je je doekje beslist zelf, voor de inkoopsprijs van €7,50 zelf willen kopen laat dat dan tijdig voor de expositie weten. We hopen, nee gaan ervan uit, dat vrijwel iedereen meedoet en het weer een prachtige blikvanger wordt, die op veel belangstelling kan rekenen.

De opening

De opening van de expositie is op dinsdagsavond 5 september om 20.00 uur.

De inrichting

Zo'n expositie voorbereiden, regelen, opbouwen en weer afbreken vraagt veel inspanning. Uw tentoonstellingscommissie (TTC) doet dat graag, maar rekent wel op uw aller steun. We gaan ervan uit dat

Teken- en schilderclub "De Goudse Streek"

veel leden of familie ons, net als voorgaande jaren, daarin willen bijstaan. Tijdig worden hiervoor intekenlijsten in het atelier opgehangen.

De tentoonstellingscommissie verzorgt de indeling van de expositie.

Het tijdschema

Nu alvast het ruwe tijdschema zodat je er in je agenda rekening mee kunt houden:

- a. Gegevens aanleveren op intekenlijst in het atelier: Uiterste datum donderdag 24 augustus
- b. Gegevens waarom het gaat:
  - Titel (kies een korte bondige omschrijving). Indien van toepassing, vergeet dan niet de naam van de schilder te vermelden die je heeft geïnspireerd.
  - Naam inzender
  - Techniek (aquarel, pastel, acryl, olieverf of gemengd, e.d.)
  - Afmetingen in cm (breedte x hoogte) en aanvullend ook "staand" (S) c.q. verticaal" of "liggend" (L) c.q. "horizontaal" aangeven
  - Telefoonnummer inzender (i.v.m. eventuele kopers)
  - Verkoopprijs (altijd vermelden, eventueel aangevuld met: niet te koop)
- c. Afleveren schilderijen bij de Agnietenkapel: dinsdag 5 september tussen 09.00 en 10.00 uur. (Indien dit problemen oplevert, neem dan tijdig contact op met een van de leden van de TTC. Dan wordt naar een oplossing gezocht)
- d. Inrichten expositie: dinsdag 5 september vanaf 09.00 uur tot circa begin van de middag
- e. Feestelijke opening: dinsdagavond 5 september 20.00 uur. (U krijgt nader bericht)
- f. Expositie geopend: woensdag 6 tot en met zaterdag 9 september 17.00 uur.

- g. Sluiting expositie: zaterdag 9 september 17.00 uur (klokslag).
- h. Ophalen schilderijen: zaterdag 9 september 17.00 uur.
- i. Afbreken expositie: zaterdag 9 september vanaf 17.00 uur (De ervaring leert dat we juist bij het afbreken altijd nog wel wat mankracht kunnen gebruiken)

In te leveren werk

Het doekje van het themaonderwerp mag niet van een ophangmogelijkheid worden voorzien, maar uw andere werk levert u natuurlijk "expositie-proof" aan. Dat wil zeggen mooi ingelijst (bij omgeschildeerde echte "Drie-D"-doeken is dat niet nodig) en voorzien van een stevige ophangmogelijkheid. Dat laatste gaat regelmatig niet goed. In de afgelopen jaren moesten we nog regelmatig wat simpele vlieger-touwjes vervangen bij het inrichten van een expositie. Het beste is nog steeds twee goed ingedraaide oogjes (in de binnenzijkant van het frame. Zodat er geen uitstekend oogje is) waartussen een dun, soepel staaldraadje.

Glaspaneeltjes zijn niet geschikt om te exposeren en dunne doeken dienen, om goed uit te komen, vrijwel altijd te worden ingelijst. Naast dat een lijst in vrijwel alle gevallen iets toevoegt aan je werk, maak je het zonder lijst de TT-commissie bij de indeling van het geheel lastig. Twijfel je, of is er iets onduidelijk, vraag dan iemand van de TT-commissie, of een bestuurslid, om advies.

We hopen weer op een fantastische expositie en op aller inbreng en medewerking.

Uw TTC, Koos Los, Henk Vink, Annie Gerárd, Nelly de Bruin en Ed Heijmann

Tableau 2017, een toelichting op "Wereldbeeld"

Zoals reeds eerder in een mail aangegeven is het uitgangspunt bij het voorstel en accordering in de ALV voor het onderwerp "Wereldbeeld":

Herkenbare beelden (plaatsen, gebouwen, landschappen, mensen, enz., enz.) weer te geven. Het onderwerp kan bijvoorbeeld zijn:

- Bijzondere, herkenbare vakantieherinneringen
- Bijzondere, herkenbare gebouwen, techniek
- Bijzondere, herkenbare landschappen
- Enz.

Daarbij kies je natuurlijk je eigen stijl, zodat je ook als kunstenaar bijzonder en herkenbaar bent. En dat alles binnen de algemene context van het schetsen van een positief, niet politiek getint beeld van de wereld.

De doekjes zijn in het atelier beschikbaar. Teken wel even in, als je er een meeneemt. Neem je een

doekje mee, dan rekenen we er ook op, dat je mee doet.

Belangrijk: Schrijf achterop het doekje direct voluit je naam. Het komt nog te vaak voor, dat bij de inrichting van de TT geraden moet worden, wie de schilder is.

Gezellige avond/jaarlijks etentje, een enquête

Het laatste etentje waren er wat opmerkingen over tijdstip en formule van ons jaarlijks etentje. Graag willen we jullie mening horen.

De voorgestelde vragen:

1. Nu wordt het etentje gehouden in maart/april. Is dit een geschikte maand of is er een voorkeur voor een andere maand? Zo ja welke?

2. In de huidige formule wordt er door de leden gekookt. Willen jullie hiermee doorgaan of betaal je

liever meer dan de EUR 10,-, zodat er meer ingekocht kan worden. Zo ja, wat vind je dan de maximale bijdragen?

3. Eventuele andere suggesties of opmerkingen.

Mail je opmerkingen en/of suggesties naar de feestcommissie Joke Duits: [klik hier voor mail aan Joke](#)

De feestcommissie

Wat er was

Verslag bezoek aan Museum GoudA

Op bezoek bij FLORIS.

Op 30 maart heeft een aantal leden en vrienden van de Goudse Streek een bezoek gebracht aan de tentoonstelling over Floris Arntzenius en zijn passies. Hij schilderde graag Haagse taferelen en vaak in de mist of motregen. Het museum heeft er wel een paar, maar die behoren tot de vaste collectie van dit museum en zijn niet opgenomen in deze tentoonstelling. Als je daarvoor bent gegaan, kom je dus bedrogen uit. Deze tentoonstelling laat meer het minder bekende werk van hem zien,

waarvan de meeste schilderijen en schetsen zich bevinden in familiebezit. De gids heeft een aantal schilderijen besproken, waaruit bleek dat hij vaak de stijl van een andere beroemde schilder voor ogen had.

Er hangen zelfportretten, veel schilderijen en schetsen van zijn familie, vooral van zijn kinderen. Ook stillevens en een aantal aquarellen, die in de familie bekend staan als: "de kus", "de omhelzing", "passie". Steeds een man en een vrouw, ineengestremd, onherkenbaar. Men kan zich afvragen of hij dit zelf is of zijn fantasie?

Ook een aantal privé-attributen van de schilder zijn uitgesteld, waaronder een piepklein verfdoozje.

Het laatst, nam de gids ons mee naar een klein schilderij genaamd "Strand bij Scheveningen". Dankzij belangrijke financiële steun heeft Museum GoudA dit kostbaar schilderij van deze schilder kunnen aankopen. Het werk oogt enigszins

mysterieus. Op het strand zitten twee vrouwen afgewend van de kijker, geen spelende kinderen, geen strandplezier. Twee zelfstandige vrouwen omstreeks 1900. De atmosfeer is heilig. Prachtig.

Tenslotte kregen wij van het Museum Gouda een kleine attentie aangeboden, een schetsblokje met potlood, dat door ons zeer gewaardeerd werd.

Voor degenen, die niet mee geweest zijn, raad ik aan deze tentoonstelling te gaan bezoeken. Het is zeer de moeite waard.

Janny Smeehuyzen

Verlag workshop Roos van der Meijden

Gehouden op zaterdag 8 april

Volle bak. Door de inschrijfgrens een beetje te verhogen was iedereen geplaatst.

We wisten niet helemaal, wat we moesten verwachten. Het aankondigingsartikelje was duidelijk. Toch was ik onwennig. Eerst zou Roos een college geven. Daarna zouden we een stilleven schilderen. Nou het is voor mij bijna 20 jaar geleden, dat ik mijn eerste en mijn laatste stilleven heb geschilderd. Dat waren overigens wel verschillende, maar wel in de zelfde cursus aquarel bij De Werkschuit. In musea loop ik de zaal met stillevens meestal snel voorbij.

Anderen hoorde ik sputeren: "Nou een stilleven, dat is niet echt mijn ding."

Cees Vegh had ons ook niet geënthousiasmeerd. "Wat zij doet is wel heel erg moeilijk. Ik ben benieuwd ..... Maar ze is wel heel erg goed. En dat laatste gaf ons weer energie. Want toch hadden wij hier op ingeschreven. Omdat we leergierig waren. Niet omdat we van de straat wilden, zoals de uitdrukking is, die gehanteerd wordt.

Roos was er ook al. Zij bleek een enthousiaste jonge meid. Er werd een kleed te voorschijn getoerd en een kistje. En daar kwam een glas en een vaas, en een plankje en een schapenvacht en een zeeschelp en een theepot, die van te voren nog eens speciaal was gepoetst, verzekerde ze. Het stilleven dijde maar uit, werd groter en groter.

We werden gerustgesteld: "Je hoeft niet alles te schilderen hoor.

En toen begon haar les. Je hebt voorwerpen die spiegelen en voorwerpen, die het licht diffuus alle kanten op weerkaatsen. Daar zijn we weer op bekend terrein. Tweede klas natuurkunde, zei de leraar in zichzelf. En die leraar vult nog even aan: Als een voorwerp spiegelt, zie je eigenlijk niet het voorwerp zelf, maar alleen de spiegelbeelden van alles wat wordt weerspiegeld.

De les werd nu heel concreet. Eigenlijk werd het college nu gewoon een handleiding, hoe je elk ding moest schilderen.

De puddingvorm weerspiegelde ramen en lampen. Je ziet verticale lichte strepen met donkere stukken daar tussen. Als je dan in je schilderij ook maar die scherp afgesneden verticale banen schildert, dan krijgt de puddingvorm vanzelf zijn vorm van een omgekeerde pudding.

Het houten snijplankje, spiegelt absoluut niet. Hier heb je alleen maar kleur en donkere en lichtere vlakken.

Een vaas is wel heel interessant. (Dit is trouwens ook één brok natuurkunde, maar dan van de derde klas. Maar wordt niet bang. Het is gewoon een kwestie van goed kijken. Je hebt drie lagen:

- De achtergrond, achter het glas. Die zeker, als er niets inzit, door het glas heen zichtbaar is.
- Dan krijg je de achter- en voorwand die er meestal grijsig eruit ziet.
- De zijkanten worden als witte strepen, doordat het licht daarin een spelletje speelt.

Harma's vierkante glas miste een wand, omdat ze een hoek grijs in plaats van wit had geschilderd. Er kan ook iets in het glas zitten. Let op de bovenkant

van het water. Dat ziet er uit als een hol glazen deksel: de meniscus. Laten we het even niet over de takken in de vaas hebben, dit is al ingewikkeld genoeg.

De vacht van een wit schaap begin je toch als een donker vlak. Daarop komen lichtere vlokken en de alle lichtste kleur is voor de haartjes helemaal bovenop. Er is ook uitgebreid over de plooien in de doek gesproken. De lichtste kleur zit boven op de plooï. De stof die onder de plooï uit komt, toont met een scherpe afsnijding donkerder. Heel veel schilders raakten gegrepen door de plooïen. Die wilden er al een aparte workshop aan weiden.

Van hieruit rolde de workshop vanzelf tot aan de lunch en van de lunch tot de thee.

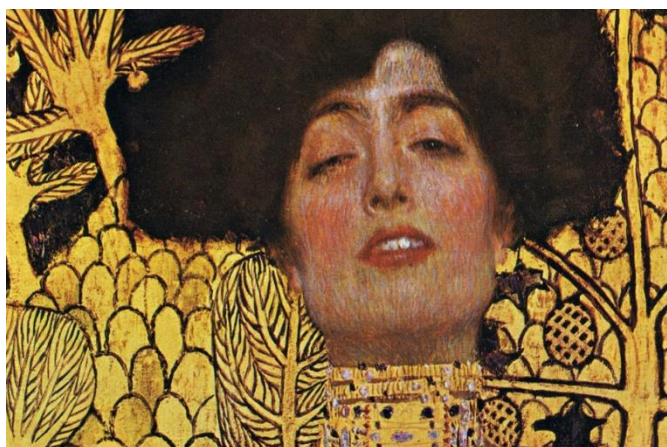
Roos liep rondjes, gaf heel praktische aanwijzingen. Nam je soms gewoon lekker bij de hand. Zie je grote licht en donker vlakverdeling op de theepot? Zet die er eerst op en dan kijken we verder. Er werd dus helemaal niet over gesproken, dat dat lichte de schapenvacht was en het donkere het plafond. Bij het verder kijken werden mij de glimlichtjes op het deksel in, op de buik en op het zwarte handvat gewezen. En ik kon weer verder. Natuurlijk mocht je zelf aan het werk, maar het hielp om overzicht te houden. Tenslotte zie je het hele lokaal in de theepot weerspiegeld, inclusief wij de schilders zelf. Ik vond de theepot kakelbont eruit gaan zien. Meer een adventsversiering. Maar op afstand gezien, bij de nabespreking vond iedereen het wel een theepot geworden.

En wat nu verder. Wat ga ik met deze kennis doen. De Goudse Streek zelf heeft mij al de weg gewezen. Op mijn verjaardag kreeg ik een kaart met een stilleven van de Chinese schilderes Juane Xue. Een tafel met een blauw gestreept kleed, waar de zon doorheen schijnt. Op het kleed de glazen resten van een feestgelag. Dus houdt mijn hoekje in het atelier bij het raam in de gaten....

Piet Tom

Lezing Gustav Klimt door Pim Brinkman

Op 12 april hield Pim Brinkman een lezing over Gustav Klimt een Oostenrijkse schilder en graficus. In 1883 begon Klimt met o.a. zijn broer een atelier

voor wanddecoraties en kreeg toen opdrachten voor het theater. Hij was ook de meest gezochte schilder voor damesportretten in de hogere kringen maar bleef ook landschappen schilderen in een synthese van impressionistische en symbolistische stijltendensen.

Klimt had ook een grote invloed op schilders als Egon Schiele en Oskar Kokoschka. Zoals altijd was het weer een boeiende lezing van Pim Brinkman.

Koos bedankte hem na afloop hartelijk met een fles wijn.

Anneke Plugge

Lezing Gustav Klimt door Pim Brinkman, een toelichting

Gehouden op woensdag 12 april

Deze Power Pointpresentatie kunnen we zien als een vervolg en verdieping van die op zondag 23 maart 2014 over de Weense schilders aan ons is gegeven. Zie voor dit verslag Streeknieuws april/mei 2014.

Wenen, een stad in beroering! We spreken dan over de Belle Époque. De periode waar op allerlei

terreinen veel aan het veranderen is, zowel wetenschappelijk als artistiek. Freud maakt opgang met zijn psychoanalyse en vele geestelijke kwalen worden toegeschreven aan problemen in de vroegste jeugdjaren met een volgens deze theorie een seksuele problematiek. Andere grote namen in deze periode: Gustav Mahler en Arnold Schönberg.

Ook in de schilderkunst was er een sterke drang tot verandering. Er ontstond een tweespalt tussen de traditionele opdrachtgevers en de nieuwe rijken. De gevestigde opdrachtgevers zoals de adel en het oude geld hadden een traditionelere, conservatievere smaak dan de nieuwe rijken. Deze laatste groep stond open voor vernieuwingen zoals het symbolisme en de Jugend Stil. De aankomende jonge garde schilders voelden zich tot de nieuwe bewegingen aangetrokken en kozen hun eigen weg. Ze scheiden zich af : de 'Secession'.

Hun vernieuwende schilderkunst werd door Hermann Bahr als volgt verwoord: "We verklaren de oorlog aan de steriele routine, het starre byzantisme, aan alle vormen van slechte smaak. Onze Secession is geen strijd van moderne kunstenaars tegen oude, maar een strijd om de verheffing van de kunst tegenover de marskramers die zich kunstenaar noemen en die een commercieel belang bij hebben dat de kunst niet op kan bloeien."

De erotiek in de kunst van Klimt is terug te vinden in zijn vele geschilderde femmes fatales. Hij schilderde ze eerst naakt en daar overheen wijdte gewaden met vele zaad- en bloemmotieven als vruchtbaarheidssymbolen.

De Secession publiceert een eigen tijdschrift 'Ver Sacrum'. Klimt werkt hier 2 jaar lang regelmatig aan mee. Hij heeft succesvolle exposities in het buitenland en realiseert het Secessionsgebouw gebaseerd op een oude Grieks-Egyptische tempel voor tentoonstellingen.

Voor de pauze vertelde Pim ons over de achtergronden van het Wenen rond 1900. De vertoonde lichtbeelden gaven een algemene impressie van het reilen en zeilen in de Oostenrijkse dubbelmonarchie. Na de pauze met koffie en koek werd specifiek ingegaan op de kunst van Klimt. Alles heeft een erotische lading. Zijn reeds eerder genoemde geschilderde vrouwen. Zijn voor mij grotendeels onbekende landschappen waar de bloeiende en zaadgevende begroeiing staan voor seks en vruchtbaarheid. (zie ook zijn erotische tekeningen). Dit alles geïllustreerd met lichtbeelden.

Een leerzame en interessante avond. Na afloop nog een gezellig gezamenlijk samenzijn onder het genot van een al dan niet spiritueel drankje.

Bedankt Pim voor je deskundige en onderhoudende bijdrage.

Jasper Westra

Fotocollage derde donderdag in april

Ons mede clublid Linda Ravestein zat deze avond voor ons model.

Ze inspireerde ons tot onderstaande intrigerende en fraaie portretten.

Fotocollage derde donderdag in mei

Weer een interessant rijp, vrouwelijk model.

Een ware uitdaging om haar karakteristieke houding en gelaatsuitdrukking fraai vast te leggen.

Verlag Workshop Josefien

Zaterdag 13 mei een superleuke workshop onder leiding van Josefien Versteeg. Dit was een snelle versie met twee kleuren. Dus aan de hand van een foto maak je een sjabloon. De van te voren ingestuurde zwart-wit foto's aan Josefien, had ze vergroot naar 30x40 cm. De lichte vlakken op de foto moesten met witte verf ingekleurd worden en de donkere vlakken met zwarte verf. Daarna de donker of de wit geverfde vlakken eruit snijden. Dan houd je een sjabloon over.

Dit sjabloon wordt over een doek gelegd, dat is voorgekleurd. Daarna de sjabloon tamponneren

met een andere kleur en het resultaat wordt erg leuk.

Het was best een hoop werk, want de meesten waren nog niet klaar.

Ik heb zelf hele leuke reacties gekregen over het resultaat.

Linda Ravestein

Verlag bezoek aan Panorama Mesdag en Pulchri studio

Excursie 17 mei naar het strand in Panorama Mesdag.

Op de eerste warme dag van dit jaar bezochten wij het strand van Scheveningen in het museum Panorama Mesdag. Heerlijk koel en geen last van lawaierige badgasten.

Panorama Mesdag is een cilindervormig schilderij van ongeveer 14 meter hoog en met een omtrek

van 120 cm. Het is een van de oudste 19^e-eeuwse panorama's ter wereld en toont een vergezicht op de Noordzee, de duinen, Den Haag en Scheveningen. Het is in 1881 geschilderd door Hendrik Willem Mesdag, een beroemde kunstschilder van de Haagse School. Hij was gespecialiseerd in het schilderen van zeegezichten. Zijn vrouw Sientje Mesdag-van Houten en de kunstschilders Theophile de Bock, George Hendrik Breitner en Bernard

Blommers hebben mede een aanzienlijke bijdrage geleverd.

Optische illusie.

Vrijwel niemand kan zich aan de ban van de illusie onttrekken. Verwonderd, bewonderend en soms haast overdonderd, verlaten wij het pand. Zelfs de bezoeker, die gezien heeft hoe de constructie in elkaar zit en weet hoe hij visueel wordt beet genomen, gelooft opnieuw in wat hij ziet en negeert, wat hij weet. Een onschuldig maar overtuigend bewijs van de kracht van visuele manipulatie en stof tot nadenken over het functioneren van het menselijk brein. De truc met de klomp, die door ons allen veel groter geschat werd dan die werkelijk was.

Wij, leden van de Goudse Streek kregen een exclusieve rondleiding en toelichting op dit unieke meesterwerk. De gids was een bijzonder geestige jonge man, die ons veelvuldig aan het lachen maakte.

Hierna bezochten we Studio Pulchri. Pulchri is Lattijn voor uit liefde/ijver voor het schone en is een

vereniging van kunstenaars, opgericht in 1847. Sinds 1898 is Pulchri gevestigd in het monumentale pand in het centrum van Den Haag aan het Lange Voorhout. Hier hebben we een overheerlijke lunch gebruikt.

Er was een klein misverstand met de bestelling van de Croque monsieur en de kroket maar dat werd soepel opgelost. Het werd gewoon een kroket en een halve Croque Monsieur.

We leerde ook nog dat er Croque Madam bestaat. Dat is een Croque Monsieur met een gebakken ei. Emancipatie in de keuken!

De museumcommissie poseert

Hierna keken we nog wat rond in de Pulchri Studio, waar nog werk te bewonderen was van een fijnschilderes en diverse andere kunstenaars.

Hierna gingen we weer terug met de trein. Voor Jeanne, Annette en Annie was het fijn dat Ed meeging met de auto. Zij mochten meerijden en konden zo met de excursie meedoen. Dank hiervoor aan Ed.

Wij als museumcommissie kregen de indruk, dat iedereen het weer een interessant uitstapje heeft gevonden.

We gaan ons binnenkort op de organisatie van de volgende richten. Dat wordt waarschijnlijk reisje

Woerden. Daar is interessant werk te zien van een portretschilderes.

U hoort van ons.

De museumcommissie Mieke, Eeva en Joke.

Verslag Workshop Naakt o.l.v. Gerrit

Zaterdag 20 mei

Het was dan eindelijk zover. We konden ons ten volle uitleven op het schilderen van een naakt. Altijd een uitdaging omdat spieren en de daar bijbehorende lichaamsvormen goed zichtbaar zijn, waarbij afwijkingen in de weergave direct opvallen. Dus eerst goed kijken, hoe alles in en aan elkaar zit. Welke richtingen hebben hoofd, romp en ledematen? Wat zijn de onderlinge verhoudingen?

Gerrit wijst ons hier ieder individueel tactisch en fijntjes op. Hij ziet in één oogopslag, wat in onze schetsen niet klopt. We nemen eigenlijk te weinig en onvoldoende afstand om het totaal te kunnen overzien. Dit moet natuurlijk wel, maar waarom doen we dit niet?

Deze workshop stelde een bebaarde jonge, slank gespierde man zich beschikbaar en ten toon. Hield hij zijn lichaam in de sportschool in conditie? Je zou het bijna zeggen. Bij hem kwam de opbouw van het skelet met de aangehechte spiermassa goed zichtbaar tot zijn recht.

Zelf denk ik bij het modeltekenen in driehoeken. Ik neem 2 vaste punten en van daar uit zoek ik naar het 3de punt. Zo bepaal je de positie van alle belangrijke punten en kun je ze vastleggen. Ook belangrijk is om van hieruit te kijken naar horizontalen en verticalen. Hoe liggen hoofd, schouder, knie en teen e.d. ten opzichte van elkaar? Maar ook: hoe lopen schouder- en borstlijn en wat is de stand van de heupen? Vele zaken die de aandacht verdienen.

Trek dan de verbindinglijnen en geef met schaduw de volumes aan.

Op deze wijze kunnen we de hele figuur nalopen en controleren. Door veel oefenen ontstaat het gevoel van verhoudingen, volumes en richtingen. Het helpt om 's avonds laat eens op wat goedkoop (kranten)papier voor de t.b. met bijvoorbeeld houtskool wat snelle schetsen van personen te maken. Het moet snel, want ze zijn zo weer weg.

Deze ochtend zijn we druk in de weer geweest; 6 verschillende standen. Met voor de pauze 4 korte staande van ongeveer een 25 à 30 minuten. Ik heb de tijd niet precies bijgehouden. Na de pauze 2 langere zittende van elk 3 kwartier.

Gerrit lette bij het positioneren van het model erop, dat elke schilder/tekenaar goed en gevarieerd zicht had. De ene keer frontaal, de andere maal van opzij, op de rug of voor $\frac{3}{4}$. Ieders volgorde afhankelijk van waar je ezel in de halve cirkel stond opgesteld.

We zijn aan alle kanten uitgedaagd vooral door de slingerbeweging van de S-bocht in de ruggengraat. We hebben met veel plezier onze creaties aan het papier toevertrouwd.

Bedankt model, je stond en zat fantastisch stil. Alsof je het vaker gedaan hebt. Ook Gerrit bedankt voor je aanwijzingen en coaching.

Jasper Westra.

Wat je nog meer wil of moet weten

Algemene Ledenvergadering 2017

Het verslag van de ALV gehouden op 6 maart 2017 is geplaatst op de website onder "alleen voor leden".

Het bestuur

Besluitenlijst 2017

De Besluitenlijst 2017 is geplaatst op de website onder "alleen voor leden". De lijst is vrijwel identiek aan die van 2016. De prijzen van aquarel- en acrylpapier hebben we echter moeten aanpassen i.v.m. de gestegen inkooprijzen van deze papiersorten..

Het bestuur.

Financieel Verslag

Het financieel overzicht zal voortaan niet meer per e-mail aan alle leden verzonden worden, maar wordt in het vervolg op de pagina "alleen voor leden" van de website geplaatst. Te beginnen met een overzicht per 01.07.2017.

Het bestuur

De "Doorgeefpen" van Henk Vink

De doorschrijven van Mieke gekregen, vandaar dit stukje.

Tekenen vond ik altijd wel een leuk vak op de lagere school, vooral zeeschepen met mooie luchten. Ik wilde namelijk gaan varen op de grote vaart. Het leek me geweldig om over de wereld te zwerven. Ik ben uiteindelijk op de zeevaartschool in Rotterdam terecht gekomen.

Daar kregen we ook het vak tekenen, maar dit was heel anders dan wat ik gewend was. Je kreeg een

machineonderdeel op je tekentafel, daar moest je een werktekening van maken. Om dit goed op papier te krijgen moest er veel gemeten worden. Ik vond dit ook leuk om te doen.

Na verloop van vele jaren, ik was allang gestopt met varen, ik had de wereld wel gezien en mijn gezin trok, ik liep tegen de 60, het einde van mijn werkende leven kwam in zicht. We kregen in die tijd ons eerste kleinkind. Ik vond dat erg leuk en zou hem wel willen schilderen.

Teken- en schilderclub "De Goudse Streek"

Dit ging natuurlijk niet van de één op de andere dag. Ik heb eerst 2 jaar op De Werkschuit een cursus gevolgd.

Vijf jaar geleden liep ik in de Agnietenkapel waar De Goudse Streek een expositie hield. Dit sprak mij wel aan en ik ben toen snel lid geworden. We hebben inmiddels 10 kleinkinderen en van allemaal heb ik wel eens een schilderijtje gemaakt. Ik heb daar wel een goede foto voor nodig, want uit de losse hand even vlug een schets maken, dat gaat mij nog niet zo goed af. Meestal maak ik de opzet 1 of 2 keer groter dan de foto, een paar hulplijnen en een passer, dan weet ik zeker dat alles op zijn plaats komt

en heb dan de rust om te gaan schilderen, anders blijf ik maar twijfelen.

De laatste tijd vind ik het heerlijk om zee, strand en lucht te schilderen. Het hoeft dan niet meer zo precies. Lekker losjes, dat vind ik heerlijk.

Zo ben ik toch weer bij de zee teruggekomen. De cirkel is weer rond dus terug bij af.

De Doorgeefpen geef ik door aan Astrid Huisman

Henk Vink.

Gebruik van onze website

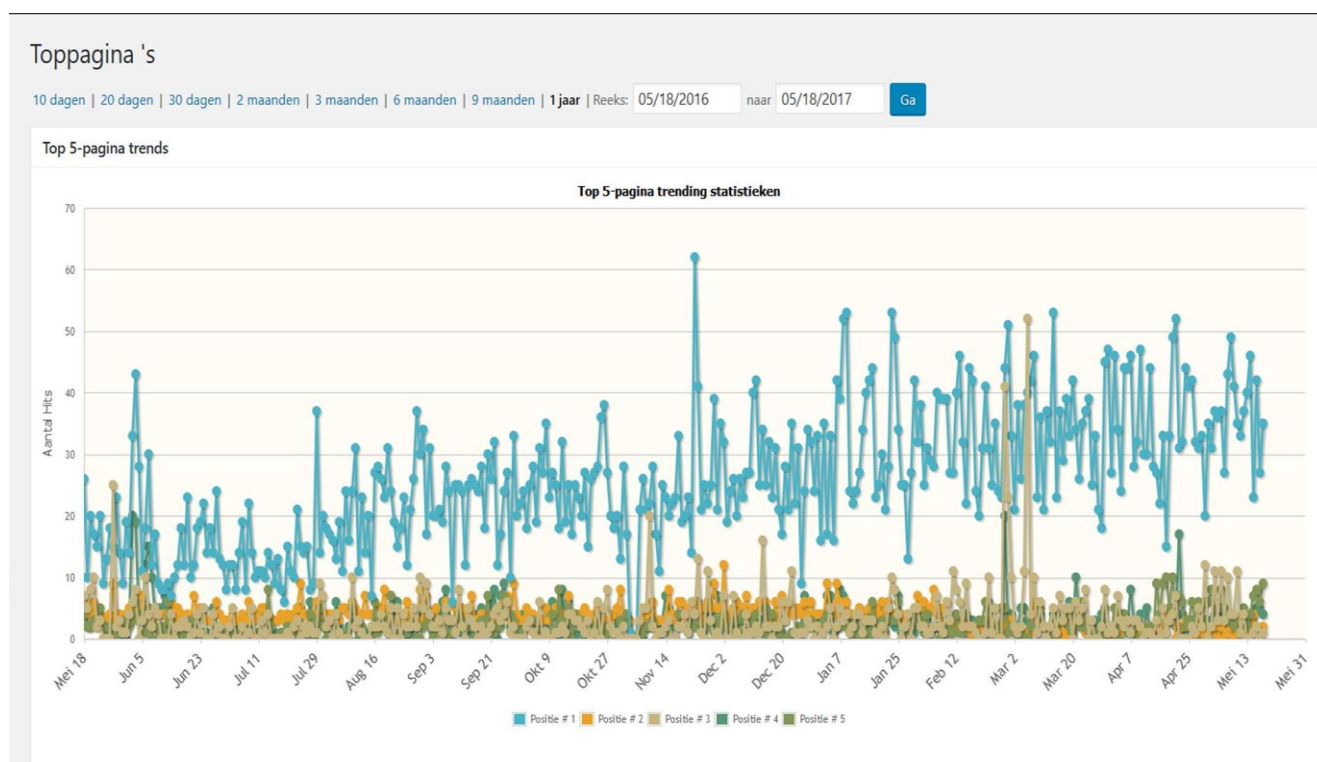
Social media worden steeds belangrijker in de naamsbekendheid en communicatie. Dat alles rond een goed toegankelijke website, die frequent bezocht wordt door leden en belangstellenden. Ook als Goudse Streek doen we daar natuurlijk aan mee.

Vanuit het bestuur willen we steeds meer bekendheid aan onze website geven en deze ook steeds meer gaan gebruiken als communicatiemiddel. Dit aangevuld met verwijzende informatie via mail, nieuwsbrief, flyer, inschrijffijsten, mondeling, agenda in het atelier, enz.

Hoe kunnen jullie daar ook aan meehelpen?:

- Zet onze website bij je tabbladen "favorieten" en bezoek de site regelmatig. Ctrl/klik: [Goudse Streek](#)
- Wijs familie, vrienden, bekenden en eventuele belangstellenden (steeds weer opnieuw) op het bestaan van onze website.
- Gebruik facebook voor meer bekendheid, Ctrl/klik: [schildervrienden op facebook](#)
- Gebruik twitter voor meer bekendheid, Ctrl/klik: [Twitter](#)

De bezoeken aan onze site zullen dan zeker nog meer gaan toenemen. Zie hieronder het overzicht van het afgelopen jaar aangeleverd door onze webmaster

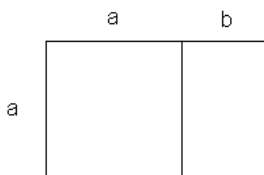

Tips en trucs

De Gulden Snede

We hebben allemaal wel eens gehoord van de Gulden Snede. Wat een heleboel mensen misschien niet weten, is, dat daarin een onzichtbaar getal verscholen zit. Dat getal is overal aanwezig, zowel in kunstwerken, als in de natuur. Over dat getal, ook wel het gulden getal genoemd, wil ik het bij dit verhaal hebben.

Het is een verhoudingsgetal dat sinds de oudheid bekend is.. Het symbool voor dit getal is $1,618$. Kort samengevat is de Gulden Snede niets anders dan de "Leer der verhoudingen".

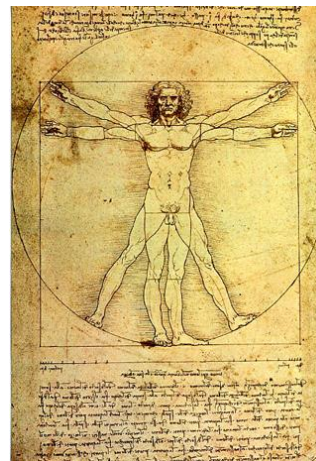
De eenvoudigste figuur op basis van deze verhouding is een rechthoek, ook wel de "Gulden rechthoek" genoemd.

Voor de oude Grieken stond zij voor volmaaktheid. Architecten maakten er ook gebruik van, zoals in de meeste Gotische Kathedralen. Voor Renaissance kunstenaars stond ze voor ultieme schoonheid. We vinden haar ook terug in de structuur van het DNA, de bouw van organismen in de natuur en de verspreiding van de planeten over het zonnestelsel.

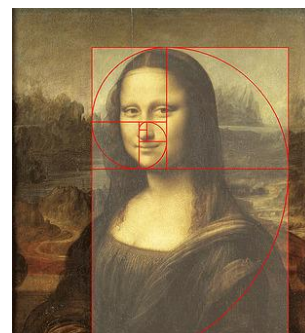
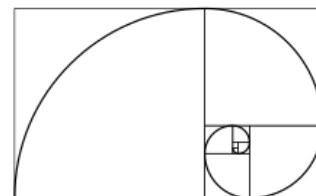
In 1202 kwam Leonardo van Pisa, die bekend staat onder de naam Fibonacci tot de conclusie dat elk getal steeds de som van twee voorgaande getallen is 0,1,1,2,3,5,8,13,21 enz. We noemen dit de rij van Fibonacci. We voegen elementen toe door ze op te tellen. Zonder hun vorm te veranderen. Dat levert een groeipatroon op dat herkenbaar is in allerlei natuurlijke structuren, zoals de spiraalvorm van het sterrenstelsel, vingerafdrukken of de verdeling van bloemblaadjes.

In het Italië van de Renaissance onderzocht Luca Pacioli (1445-1517) het verschijnsel van het gulden getal nog verder en publiceerde zijn bevindingen in zijn boek "Divina portione" dat geïllustreerd is door Leonardo da Vinci. Hij kwam tot de conclusie dat je alles moet vermenigvuldigen met het gulden getal.

De Italiaanse kunstenaars uit de 15^e eeuw gebruikten het gulden getal in veel van hun werken. Vanuit de gulden rechthoek kan met ook een spiraal tekenen. Een spiraal is een kromme lijn, die ontstaat uit een punt en steeds verder verwijderd raakt van het middelpunt waar het omheen draait. Kunstenaars maken ook gebruik van deze curve. Ook in de natuur komt de spiraal voor. Bijvoorbeeld als we aan de linkerkant van gulden rechthoek een vierkant tekenen, blijft er aan de rechterkant een kleinere rechthoek over die ook weer overeenkomt met de gulden snede.

Dit proces kan tot het oneindige worden herhaald, waardoor we steeds meerdere gulden rechthoeken en kleinere vierkanten krijgen. In elk vierkant wordt een kwart cirkel getekend. Men begint in elk knooppunt van de vierkanten. Zo ontstaat er een spiraal. Deze spiraal maakt ook onderdeel uit van de gulden snede, bijv. een wenteltrap, slakkenhuis, of gezicht bij het tekenen van een portret. We zien het ook allemaal terug in de opbouw van natuurlijke vormen en levensvormen.

Tenslotte wil ik jullie er op attent maken, dat het uilen oog waar ik mee bezig ben ook die vorm van de spiraal vertoont.

Evenals de voorgaande werken: de rottende pompoen en het herfstblad.

Ad Klein

(redactie. op youtube staan verschillende filmpjes met een demonstratie van de gulden snede b.v.:

https://www.youtube.com/watch?v=898-OHV_k0s

Galerie Hoek 29

Hoek29 is een galerie in Bodegraven.

Hier zijn 6 kunstenaars aan verbonden. Sinds kort hoor ik er ook bij.

Keramik, fotografie, schilderen abstract en realistisch is te zien in hoek29.

Er worden cursussen, workshops, exposities en fotoshoots gegeven.

Voor gastexposanten is het mogelijk om gedurende 6 weken te exposeren.

De 1* zaterdag van de maand is er open atelier.

De openingstijden zijn:

Dinsdag 10.00 uur tot 14.00 uur

Vrijdag en zaterdag 10.00 uur tot 16.00 uur

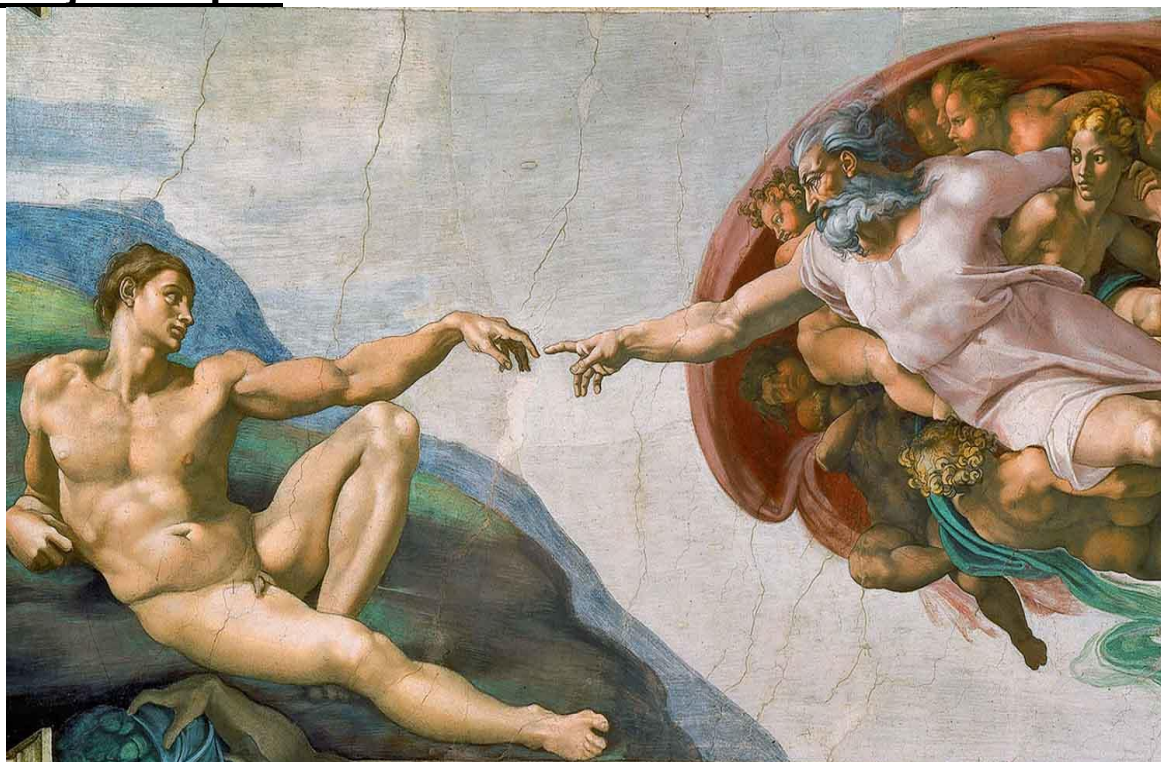
Kijk voor meer informatie op:

www.hoeknegentwintig.nl

Marianne de Jong

De Sixtijnse kapel.

De Sixtijnse Kapel is de bekendste kapel in het pauselijk paleis in Vaticaanstad. Ze is te bezichtigen als onderdeel van de Vaticaanse musea. Vanwege de beroemde fresco's van Michelangelo is het een van de meest bezochte binnenruimten ter wereld. Voor ons als schilders dus beslist een must.

Mocht je niet in de gelegenheid zijn (geweest) om daar fysiek te zijn en je wilt er toch van genieten is

er een goed alternatief. Er was al een 2D-animatie maar tegenwoordig is er ook nog een prachtige 3D-versie te zien. Neem hiervoor 5 minuten de tijd en ctrl/klik [Sixtijnse kapel](#)

Koos

Beeldengalerij "Het Depot" in Wageningen

Enige tijd geleden was ik in de beeldengalerij "Het Depot" in Wageningen. Dit museum is gevestigd op drie locaties, die onderling met elkaar verbonden zijn door Arboretum De Dreijen. De hoofdvestiging, in een voormalige pand van de Landbouw Hogeschool Wageningen, biedt tentoonstellingen van hedendaagse beeldhouwers en een tentoonstelling over beide arboreta.

De beeldengalerij Het Depot is een museaal podium voor de hedendaagse beeldhouwkunst. De collectie beelden bestaat uit torsen en fragmenten van het menselijk lichaam. De permanente tentoonstelling over hedendaagse beeldhouwkunst bestaat uit meer dan 300 beelden van hedendaagse kunstenaars

De beeldengalerij is ruim opgezet en over meerdere verdiepingen staan prachtige beelden van meerdere, internationale kunstenaars. De beelden van lichamen zijn van marmer, graniet, brons, hout en moderne materialen. Bijzonder is ook dat je vrijwel alle beelden mag aanraken. Bovendien is er in het oude arboretum ook nog een beeldentuin.

Als je op een mooie dag (donderdag t/m zondag van 11.00 – 17.00 uur) in de buurt van Wageningen

bent kan ik je een bezoekje aan de beeldengalerij Het Depot (gratis!!) zeker aanbevelen.

Beeldengalerij Het Depot
Arboretumlaan 4
6703 BD Wageningen
www.hetdepot.nl

Koos

"Rumoer in de stad", in het Gemeentemuseum te Den Haag.

Nog tot 5 november.

Hé jongens, er is een nieuwe etalage geopend op de Nieuwedijk. Laten we gaan kijken en Breitner neem je fototoestel mee.

Jongens van zo'n 25 à 35 jaar uit de provincie waren naar Amsterdam getogen in de jaren 80 van de 19e eeuw. Daar gebeurde het. Ze dronken, gingen dansen, discussieerden, keken hun ogen uit. Hun portretten hangen op de tentoonstelling.

Ik herken hun gevoel. Op de zelfde leeftijd trok ik naar Amsterdam. Dat was in de 80er jaren een eeuw later. Midden in de krakersdiscussies. Maak je geen zorgen over mij Ik had keurig een eigen etage gekocht. Wel in de Staatsliedenbuurt, waar burgemeester Van Tijn de buurt uitgejaagd werd. Maar de vijf jaar die ik er gewoond heb, voelde ik mij vliegen als ik 's morgens vroeg over de grachten fietste.

Teken- en schilderclub "De Goudse Streek"

De schilders waarover ik het heb, waren geschoold door de "Haagse school". Ze hadden nauwe banden met de schrijvers van de beweging van 80. Ze zaten simpel gezegd in de zelfde kroeg.

Daarom zijn ze bij deze tentoonstelling ook als de 80ers aangeduid. Wat namen: Isaak Israëls, Willem Witsen en George Hendrik Breitner.

Wat was er aan de hand in de grote steden en Amsterdam in het bijzonder. Op het platteland was het crisis. Daarom trokken ineens veel meer mensen naar de stad om daar een beter leven te zoeken. Die mensen moesten werk en huisvesting hebben. Ook de vrouwen en meisjes moesten mee werken. Vooral voor de vrouwelijke arbeiders is veel aandacht op de tentoonstelling. Dat was geen romantisch zwoegen op het land, maar lange uren maken onder slechte omstandigheden voor weinig geld.

Israëls en Breitner maakten op een bijzondere manier gebruik van de armoede van de vrouwen.

Na Rembrandt gingen zij weer naaktmodel schilderen. In de tijd van Rembrandt waren dat meestal prostituees. Onze jongens spraken de arbeiders aan op straat, of ze niet wat bij wilden verdienen.

En dat zal niet veel zijn geweest. De schilders woonden samen in hetzelfde huis en ze waren ja-loers op elkaar, wie de mooiste had opgepikt. Er hangen drie mooie naakte vrouwen. Niet gestiled zoals na Rembrandt gebeurde, maar daardoor des te aantrekkelijker. Allemaal anoniem, behalve

Geesje Kwak, die door Breitner in verschillende kimono's is geschilderd. Geesje werkte in een naai-atelier. Nou die zal heus wel eens door Breitner zonder kimono zijn getekend.

Het fototoestel waar ik het over had in het begin, zal nog wel een heel omslachtig apparaat zijn geweest. Maar hij werd voor het eerst ook veel door schilders gebruikt. Je herkent aan de uitsnede van schilderijen de invloed van de camera. Waar je vroeger bij een schilderij mensen van hoofd tot voeten helemaal in het tafereel zou zien, zijn er verscheidene schilderijen waar de hoofdpersonen maar half in beeld staan zoals bij een foto. Je ziet hetzelfde ook weer terug bij de afbeelding van de paardentram die een ophaalbrug oprijdt. Het ging de schilder om de tram. Dat de brug half buiten beeld valt, is nou eenmaal zo omdat de rest niet op de foto stond. Ik stel mij dat zo voor. De mensen gaan door de fotografie anders om zich heen kijken.

De fotografie was nieuw, maar er was veel meer nieuw. Elektrisch licht, waardoor uitgaansgelegenheden en verlichte etalages konden ontstaan. Ik had bij de tentoonstelling op meer elektrisch verlichte dans en eetzaal verwacht. Maar die ontbreken.

Bij de tentoonstelling over het Nederlands landschap en de Haagse school, waren meer mooie schilderijen, maar deze tentoonstelling heeft mij heel wat materiaal gegeven om over na te denken.

Nog twee geheime tips voor als je naar het gemeentemuseum gaat. Je krijgt je koffie veel sneller in het zelfbedieningsrestaurant van het Museon. Je kunt binnendoor vanuit de ontvangsthal van het Gemeentemuseum naar deze zelfbediening. Even vragen waar de deur zit.

Tip twee. Onderweg naar die zelfbediening kun je links naar buiten, naar de beeldentuin. Ik eet daar vaak mijn lunchpakketje. Als het een beetje mooi weer is, dan zit je daar heerlijk uit de wind.

Piet Tom Smit

Agenda en verjaardagen

Agenda

Juni 2017

- Maandag 12 juni 10.00-15.00 uur Buiten schilderen in natuurcentrum "De Wielewaal" (intekenen en gaat alleen door bij goed weer.)
- Donderdag 15 juni 20.00-22.00 uur Modelavond, vrij tekenen en schilderen
- Donderdag 29 juni 10.00-15.00 uur Buiten schilderen bij Toos aan de plas (intekenen)

Juli 2017

(in juli geen modelavond op de derde donderdag)

Augustus 2017

(in augustus geen modelavond op de derde donderdag)

- Donderdag 24 augustus Uiterlijk inleveren gegevens van de individuele doekjes voor de TT Agnietenkapel (intekenlijst in het atelier)

September 2017

- Dinsdag 5 september 09.00 uur Brengen van de schilderijen naar en inrichten van de Agnietenkapel
- Dinsdag 5 september 20.00 uur Opening van de expositie in de Agnietenkapel (uitsluitend voor leden, hun partners, donateurs en genodigden)
- Dinsdag 5 september Atelier gesloten
- Woensdag 6 t/m zaterdag 9 september 10.00-17.00 uur en koopavond tot 21.00 uur Expositie in de Agnietenkapel geopend voor het publiek
- Zaterdag 9 september 17.00 uur Einde van de expositie, ophalen van de schilderijen, afbreken expositie en overbrengen naar atelier
- Donderdag 14 september 20.00-22.00 Modelavond, vrij tekenen en schilderen
- Zaterdag 23 en 30 september 10.00-15.00 Workshop "Abstract landschap" door Cees Vegh

Verjaardagen

Juni

2 Hoesna de Veen
20 Hilde Laan
23 Leo Zonneveld
29 Annette van der Leden
29 Joke Duits

27 Nel Hoogendoorn
31 An Neve

Augustus

9 Harma Bakker
22 Hugo Scholten
25 Nelly de Bruin
30 Gon van Aalst

Juli

2 Wil Costerus
7 Piet Pouw
13 Ed Heijmann
14 Hannie Goudsmit

"Streeknieuws"
een uitgave van
Teken- en schilderclub
"De Goudse Streek"

Atelier:
Nelson Mandela Centrum
Bernadottelaan 79
2806 JM Gouda

www.degoudsestreek.nl